Ioana Vişan - Ne întâlnim la capătul drumului

Centrul de biblio-divertisment era una dintre cele mai liniştite clădiri din oraş. Aflat la o distanță de doar un kilometru de Biblioteca Centrală, cele două clădiri erau conectate printr-o magistrală de mare viteză şi îşi trimeteau reciproc clienți, în urma unui acord tacit de culturalizare şi, în acelaşi timp, exploatare a populației. Accesul la bibliotecă era gratuit, dar e-visele erau destul de costisitoare, nu oricine şi le putea permite. Şi totuşi, în secolul al XXVI-lea oamenii încă mai ştiau să citească, încă mai visau, iar majoritatea chiar îşi amintea cum se ține în mână o carte.

La toate astea se gândea Duncan Worth de fiecare dată când intra pe coridoarele puternic luminate de reclamele în culori stridente ce animau pereții albi ai centrului. Îndatoririle de serviciu îl aduceau acolo la intervale regulate pentru a verifica funcționarea sistemelor şi a realiza reglajele fine necesare. Deşi tehnologia ca atare exista de mai bine de un deceniu şi fusese pusă la dispoziția publicului după o lungă mediatizare, faza de testare nu fusese niciodată încheiată în mod oficial. Surprize puteau să apară oricând. Aparatele erau stabile, însă mintea umană nu era. Şi aici intervenea el.

Duncan îi arătă paznicului legitimația cu un gest distrat – făcea parte din rutină, iar cei doi se cunoşteau destul de bine din vedere – şi fu lăsat să intre pe uşa din sticlă mată, rezistentă la orice în afară de un atac nuclear. Aceasta dădea spre secția operativă, separată de birouri şi zona de primire. Făcu rost de un halat pe care îl îmbrăcă din mers, ca să nu facă notă discordantă cu restul personalului, şi porni spre cabina de control.

— Bună, băieți! îi salută pe cei doi tehnicieni de serviciu, care supravegheau monitoarele.

Răspunsurile veniră anemice, dar nu se supără. Aveau o muncă plictisitoare în cea mai mare parte a timpului, iar când într-adevăr apărea ceva, tot ce aveau de făcut era să apese pe un buton ca să cheme pe cineva competent să rezolve problema.

Îşi trase un scaun în fața terminalului liber şi se apucă să studieze tendințele înregistrate în ultimele zile. Perioada de concedii încă nu începuse aşa că numărul de clienți se menținea constant, cu uşoare fluctuații în timpul weekendului. Era o afacere înfloritoare având în vedere numărul de locuitori ai oraşului, rata şomajului şi nivelul de trai.

Dar Duncan nu era nici sociolog, nici economist. El se ocupa de partea tehnică. Selectă rapoartele cu abateri de peste cinci procente față de ceea ce era

considerat a fi în limitele normale şi le trimise la sediul central pentru a fi studiate şi îndosariate la secția de statistică. Îl ajuta faptul că participase la proiectarea a jumătate din aparate, din care cauză îi venea uşor să deosebească erorile tehnice de cele de sistem. Identifică două unități ce trebuiau recalibrate şi una pentru care recomandă înlocuirea sistemului de senzori. Înainte de a încheia raportul, îl compară cu cel al echipei de întreținere şi fu mulțumit să constate că sistemul de senzori fusese deja schimbat. Celelalte inadvertențe nu fuseseră încă depistate, dar aveau să-şi facă simțită prezența cât de curând.

— Duncan?

— Mmm... da? îşi dezlipi ochi de pe ecran pentru a-i răspunde asistentului-şef, care tocmai îşi strecurase capul pe uşă.

— Poți să vii să ne ajuți puțin? Avem o mică problemă...

— Desigur. Se ridică şi îl urmă pe coridor. Unde?

— Rezerva 28, gesticulă spre capătul coridorului asistentul-şef şi îşi dădu ochii peste cap. Un caz tipic de panică la începători.

Duncan îşi reprimă un zâmbet şi îşi compuse o figură serioasă, menită să inspire încredere. Nu era prima dată când era chemat să calmeze spiritele în astfel de situații. Statutul său de participant la implementarea conceptului cântărea greu sau poate era doar felul său de a se purta. Nu putea fi niciodată sigur.

Femeia trecută de prima tinerețe, cu păr cârlionțat şi ochi rotunzi ca de păpuşă, aproape că sări din fotoliu când văzu încă un străin intrând în încăpere.

— Bună ziua, o salută politicos Duncan.

— Domnul Worth va verifica din nou aparatele, o informă asistentul-şef după ce schimbă o privire cu doctorul, care se abținea cu greu să nu bată din picior de nerăbdare. Mai erau şi alți clienți care aşteptau.

Fără a avea nevoie de o altă invitație, Duncan se puse pe treabă. Ar fi putut doar să se prefacă şi să economisească din timp, dar el îşi luă munca în serios. Oricum ar fi trebuit să revină să o facă după ce clienta adormea.

— Vedeți, totul este în ordine, spuse doctorul, luându-i vorba din gură.

— Nu aveți de ce să vă temeți, adăugă Duncan, deşi acum opinia sa părea să fi devenit mai puțin relevantă.

Ochii femeii se opriră asupra lui, găsindu-i privirea mult mai înțelegătoare decât a restului personalului, şi aceasta spuse cu voce tremurată:

— Nu de asta mi-e frică.

— Dar de ce anume? o întrebă Duncan cu o curiozitate nedisimulată.

Femeia ezită şi îşi muşcă buzele.

— Dacă... dacă nu o să-mi placă? şopti într-un târziu.

Asistentul-şef încercă să-şi mascheze chicotitul printr-o tuse seacă şi eşuă lamentabil, ceea ce-l făcu pe doctor să îl fulgere cu privirea. Unde îi erau manierele?

Duncan le ignoră reacţiile de parcă nici nu erau acolo şi îşi concentră întreaga atenţie asupra femeii. Îi înţelegea dilema. Volumele solicitate de clienţi erau confidenţiale, dar văzuse titlul şi categoria atunci când verificase dacă se încărcase corect în sistem şi nu existau erori de transfer care să pericliteze bunul mers al lucrurilor. Nu fusese surprins să descopere că era vorba de un roman istoric cu acţiunea plasată undeva în Scoţia secolului al XIV-lea. Femeile, în special cele trecute de prima tinereţe, păreau să opteze cu precădere pentru poveşti de dragoste.

— Vi s-a explicat cum funcţionează? îi răspunse cu o altă întrebare. Femeia înclină uşor din cap, dar nu arăta convinsă că înţelesese. Veţi trăi evenimentele din carte în stare de vis, reluă el explicaţia cu o răbdare şi un calm care le lipsea celor din jur. Deosebirea dintre ceea ce oferim noi şi realitatea virtuală este că doar 70% din informaţie provine din carte, restul este preluat de la dumneavoastră.

Femeia clipi, concentrarea citindu-i-se pe faţă în timp ce se străduia să-i urmărească raţionamentul.

— Imaginaţi-vă acţiunea şi personajele ca pe un schelet peste care adăugaţi textura şi sentimentele aşa cum le-aţi încercat în momentul în care aţi citit cartea. Va fi o experienţă unică, pe care nimeni nu a mai avut-o vreodată, nici măcar autorul.

Pe măsură ce vorbea, o vedea cum se relaxează şi începe să zâmbească.

— Ştiţi la ce să vă aşteptaţi, nu va fi nimic nou, şi în plus, la fel ca scriitorul, veţi avea un mic grad de libertate pentru a evita momentele mai puţin plăcute. Nu aveţi de ce să vă temeţi, nu are ce să nu vă placă.

Lăsând să-i scape un oftat uşor, femeia se rezemă de spătarul fotoliului. O convinsese.

— Vise plăcute, murmură Duncan şi se retrase discret ca să-şi lase colegii să continue programul.

Zâmbi pentru el, când îl auzi pe asistentul-şef mormăind în urma sa:

— Ţi-am spus eu că trebuia angajat ca purtător de cuvânt.

* * *

Douăzeci de rezerve mai târziu, Duncan îşi îndreptă spatele şi îşi flexă muşchii umerilor, încercând să elibereze din tensiunea acumulată. Totul părea în ordine. Firma avea o reputaţie solidă şi nu accepta nicio abatere de la reguli, altfel companiile de asigurări i-ar fi mâncat de vii.

Ce făcea el acolo părea mai mult o plimbare în care doar trebuia să respecte culorile semaforului. Pe peretele de la intrarea în fiecare rezervă se afla un panou cu trei leduri colorate: verde semnala că rezerva era liberă, roşu era pentru pregătiri în curs de desfăşurare şi prin urmare accesul era restricţionat, iar albastru însemna că rezerva era ocupată de un client în stare de repaus. O astfel de rezervă era următoarea la rând.

Albastru. Cineva dormea în partea cealaltă a peretelui visând cine ştie ce. Deschise uşa cu grijă ca să nu facă zgomot, deşi balamalele erau bine unse şi odată adormiţi clienţii ar fi trecut cu brio printr-un bombardament fără să se trezească, şi se îndreptă spre aparate. De obicei nu acorda atenţie corpurilor din fotolii, pornind de la ideea că n-avea rost să-şi încarce memoria cu feţe care nu însemnau nimic pentru el. Realiză doar că era vorba de o femeie, deoarece era cât pe ce să se împiedice de sandalele lăsate pe podea la întâmplare, în loc să fie puse la loc sigur în dulapul rezervat lucrurilor clienţilor.

Le ocoli cu grijă şi se apropie de peretele acoperit cu monitoare. La început nu îşi dădu imediat seama ce nu era în regulă, până ce văzu semnalul de avertizare care clipea pe un ecran. Înjură încet în barbă şi corectă eroarea. De îndată semnale sonore şi luminoase alertară jumătate de clădire anunţând că era o urgenţă. Se strâmbă când sunetele acute îi zgâriară timpanele, uitase cât de puternice erau.

Numără în gând cât timp aşteptă şi fu uşurat să constate că măcar viteza de reacţie rămăsese mulţumitoare. Abia ajunsese la şase, când un angajat de la serviciul tehnic se năpusti pe uşă şi se grăbi să oprească alarma. Aşteptă, dar nu fu urmat de nimeni altcineva. În schimb tânărul nou-venit scoase aparatul de emisie-recepţie de la centură şi comunică scurt:

— E în regulă. A fost o alarmă falsă.

— Cine a oprit sistemul de alarmă? Cine e responsabil de acest caz? se răsti Duncan.

— Am primit ordin de sus. Doamna Marek are o dispensă specială…

— Să se omoare? Sarcasmul din vocea lui Duncan nu putea trece neobservat.

— Să nu dramatizăm, zâmbi bărbatul mai tânăr, al cărui nume

legitimația susținea că era Joe. Doamna Marek e în regulă, afirmă el şi într-adevăr monitoarele păreau să-i confirme opinia mai puțin expertă. Semnele vitale erau clar peste normal, dar nimic îngrijorător deocamdată. Probleme apar, dacă sunt, abia spre sfârşitul programului, iar ea abia a început de jumătate de oră, îi spuse Joe.

— Asta nu este o scuză pentru dezactivarea alarmei. Ce probleme?

— Păi… e cam încurcată treaba, ezită Joe şi îşi trecu o mână prin păr. Eu n-am acces la dosare, ştiu doar ce se vorbeşte pe coridoare…

— Şi ce se vorbeşte? întrebă Duncan, înarmându-se cu răbdare.

— Doamna Marek vine la noi cam de două-trei ori pe an, mereu cu aceeaşi cerere.

— Care anume?

Duncan accesă terminalul şi ceru datele titlului încărcat. Majoritatea clienților cereau fie clasici, fie best seller-uri din ultimii zece-douăzeci de ani, însă pe acesta nu-l recunoştea. Părea mai de grabă codul unei înregistrări dintr-o bază de date.

— Ce e ăsta?

— Un extras din jurnalul de bord al căpitanului Marek. Ultima cursă mai exact. Doamna Marek este văduvă…

Începea să aibă cât de cât sens, dar nu în totalitate.

— De câte ori poate, vine să retrăiască ultimele zile din viața soțului său.

Pe asta se duceau banii din prima de asigurare, înțelese Duncan.

— De ce a fost deconectat circuitul de securitate?

— La sfârşitul uneia dintre şedințe, doamna Marek a suferit un atac de cord. A fost nevoie să fie resuscitată, a fost nasol de tot.

— Şi după asta a primit aprobare să încerce din nou? se miră Duncan.

Joe ridică din umeri.

— Nu ştiu cum a reuşit. Dar după primul incident a trebuit să deconectăm sistemul de securitate. O ia razna de îndată ce îi recunoaşte modelul de unde cerebrale.

— Bine că măcar ceva funcționează corect în povestea asta, mormăi Duncan.

Joe se foi de pe un picior pe altul:

— Mai e ceva…

Duncan îl privi lung, încruntat, aşteptându-l să vorbească.

— Atacul de cord a fost doar una din surprize, cealaltă a fost şi mai mare. A reuşit să schimbe complet desfăşurarea evenimentelor şi să evite catastrofa la

final.

— Nu se poate.

— Aşa spune oricine aude, dar avem imaginile mentale ca dovadă, fapt confirmat şi de doamna Marek după ce a depăşit criza de nervi de la trezire.

— Imposibil, scutură din cap Duncan cu mai puţină convingere.

Făcu câţiva paşi în jurul camerei şi, fiindu-i greu să reziste tentaţiei, până la urmă se hotărî:

— O să am nevoie de dosarul ei.

— Nu ştiu dacă…

— Este un caz special şi nu îmi place deloc cum este tratat. Tonul lui Duncan nu admitea replică. Nu cred că cineva îşi doreşte un nou atac de cord, dacă acesta ar putea fi evitat.

— Da, sper să fie de acord şefii… mă duc să îl caut.

Duncan nu pierdu timpul. Verifică încă o dată toate aparatele, inclusiv senzorii ataşaţi pe tâmple şi cei care îi supravegheau ritmul cardiac. Inima femeii bătea repede, dar echilibrat, monitoarele trasând un grafic cu amplitudini perfect simetrice. Programul era abia la început, îşi aminti el.

Joe îl găsi stând în picioare lângă fotoliu şi uitându-se fix la chipul femeii adormite. Avea obrajii palizi şi cearcăne întunecate sub ochii umbriţi de păr lung castaniu. Spre deosebire de alţi participanţi la program ale căror feţe nu exprimau nimic, buzele îi erau arcuite într-un început de zâmbet, care la fel de bine se putea transforma într-o grimasă. Impresia generală era de suferinţă, ceea ce era de înţeles.

— L-am adus, anunţă Joe cu o urmă prost ascunsă de mândrie în glas. Mi-am permis să comand şi o cafea, adăugă gesticulând către teancul de hârtii pe care îl aşezase pe o măsuţă, semn că nu-l invidia deloc.

— Mulţumesc.

Duncan ocupă unul din scaunele din oţel şi deschise dosarul la prima pagină.

Karen Marek, fostă Blake.

32 de ani.

Profesoară.

Trecu rapid peste detaliile mai puţin interesante.

Prima experienţă cu e-vise la 6 luni de la decesul soţului. Evaluarea psihologică la limită, diferenţe clare înainte şi după eveniment, stare de şoc bine mascată după prima încercare.

6 luni pauză.

A doua vizită nu diferea prea mult de prima, la fel şi a treia. Distanța dintre ele se scurtase treptat, în timp ce depresia se accentua. Era ca un drog. Nu se gândise niciodată că ar putea provoca dependență.

Mai dădu o pagină.

Lucrurile luau o turnură interesantă odată cu şedința nr. 4. Pe la jumătatea acesteia, programul semnalase nişte erori de sincronizare. Cumva subiectul reuşea să ignore stimulii primiți şi să vizualizeze propriile imagini. Nimeni nu ar fi crezut dacă sistemul nu ar fi salvat automat clişee fotografice la fiecare câteva minute spre a fi păstrate ca amintire. Existase o dezbatere dacă să se întrerupă programul, când deviația ajunsese de 30%, dar temerile de un traumatism sever cauzat de întreruperea unei simulări în curs de desfăşurare duseseră la respingerea propunerii.

Drept rezultat subiectul solicitase să revină pentru o nouă şedință cât mai repede posibil. Consiliul de administrație avea însă alte priorități. Dosarul fusese secretizat şi abia după patru luni obținuse o nouă aprobare.

Şedința nr. 5 fusese o catastrofă. Clienta venise cu mari speranțe, total nerealiste, iar când văzuse că lucrurile nu mergeau aşa cum se aşteptase intrase în panică. Atacul de cord îi luase prin surprindere şi îi băgase pe toți în sperieți. O armată de avocați se adunase să dezbată problema, dar clienta nu depusese plângere.

Aşteptase o jumătate de an înainte de a încerca din nou. Comisia care se ocupa de caz sperase că se lecuise, însă Duncan începea să întrevadă un trend. Nu aşteptase decât să se recupereze fizic şi între timp se pregătise.

Aproape reuşise în şedința a 6-a. Dintr-un simplu caz de e-visare se transformase într-un studiu de laborator, iar subiectul evoluase extraordinar. La sfârşit făcuse o criză de isterie, când fusese trezită la încheierea programului. Amenințarea cu un proces nu fusese pusă în practică, dar se temuseră luni de zile că avea să o ducă la îndeplinire.

Urmase o nouă serie de teste şi evaluări psihologice. Nimeni nu reuşise să explice exact ce se întâmplase.

Şedința nr. 7 pornise prost încă de la început, transformându-se într-o luptă pe viață şi pe moarte. Inima subiectului cedase în urma unui şoc nervos imediat după terminarea programului şi fusese nevoie de resuscitare şi o perioadă de spitalizare.

O singură înregistrare mai exista, adăugată un an mai târziu. Era vorba de o şedință obişnuită, care nu se deosebea cu nimic de primele trei. Subiectul asistase pasiv şi nu încercase să influențeze programul.

Duncan se rezemă de spătarul scaunului şi se legănă pe picioarele din spate ale acestuia. Nu reuşea să înțeleagă de ce revenise. Ochii i se îngustară în timp ce se uita la chipul adormit, de parcă acesta ar fi putut elucida misterul. Un oftat uşor răsună în încăpere. El nu scosese niciun sunet. Pe monitoare activitatea se intensifica.

— La naiba!

Sări în picioare şi se repezi la cel mai apropiat terminal.

Joe se întoarse la timp ca să îl vadă introducând un mic disc lucios în unitatea de citire.

* * *

Karen se foi pe scaun, ignorând tava cu mâncare aflată în fața ei şi aromele îmbietoare ale prânzului pe cât de condimentat, pe atât de colorat. Crevetii de lună dansau în supa gelatinoasă cu un pleoscăit uşor, incapabili să treacă de marginea farfuriei. Lângă ei, salata de alge începea să se ofilească, transformându-se într-un terci cleios. Era trecut de ora prânzului, iar sala de mese a echipajului aproape se golise. Şi totuşi ea şedea acolo, lângă un perete vegetal acoperit cu plante cățărătoare pline de flori exotice, care filtrau mirosul de bucătărie din aer, şi ceva îi spunea că trebuie să aştepte. O pereche tânără o salută în trecere, iar ea răspunse cu o înclinare a capului. Oare îi cunoştea? Nu-şi aducea aminte. Dar multă lume o cunoştea pe ea, doar era soția căpitanului.

Călătoria nu fusese lipsită de peripeții, poate chiar mai multe decât se obişnuia la bordul unei nave de categorie C, iar acum când beneficiau de un moment de pauză voia să îl petreacă în compania soțului său. Numai că acesta întârzia să apară, fiind probabil prins cu treburi la cine ştie ce nivel.

Nerăbdătoare, privirea i se muta de la o intrare la alta, anticipând prin care avea să îşi facă apariția. Se ridică pe jumătate ca să-i vină în întâmpinare, când în sfârşit îl zări, însă genunchii i se înmuiară ca de fiecare dată şi o durere ascuțită în piept o forță să se lase înapoi pe scaun.

— Adam, îi zâmbi, trecând peste momentul pasager de slăbiciune. S-a răcit, arătă spre mâncarea neatinsă.

— Îmi pare rău, n-am putut să vin mai repede. Bătrânul Chambers are o idee despre cum am putea să forțăm motoarele ca să recuperăm din timp şi a trebuit să facem nişte verificări.

Karen îl ascultă răbdătoare. Soțul ei era o persoană ocupată de care toată

lumea trăgea în toate părțile. De aceea croaziera nu fusese chiar una de plăcere, timpul petrecut împreună dovedindu-se a fi mult mai scurt decât şi-ar fi dorit ea. Dar, desigur, amândoi aveau responsabilități. Karen îşi găsise o slujbă la bord, nu călătorea pe gratis, şi trebuia să se împace cu ideea că apucau să se vadă doar între schimburi. Era mai mult decât nimic.

Adam continua să-i povestească, însă cuvintele nu făceau decât să îi zboare pe la urechi. Chiar dacă nu le asculta, conținutul lor îi era familiar şi ar fi reuşit să îi facă un rezumat cât se poate de corect, inclusiv pentru ceea ce urma să îi spună. Karen nu îşi bătea capul cu de ce-uri, nu se întreba cum de totul suna ca o variantă a unui monolog deja cunoscut, se mulțumea pur şi simplu să îşi privească soțul cu ochi adoratori şi să zâmbească.

Firul se rupse în momentul în care Adam făcu semn cu mâna cuiva să li se alăture:

— Derek! Vino şi stai cu noi.

Karen clipi repede, în timp ce bărbatul se apropie şi ocupă unul din locurile libere de lângă ei. Era aproape la fel de înalt ca Adam, însă mai subțire şi avea părul mai închis la culoare. Îi luă câteva secunde să-şi aducă aminte că Derek Willey făcea parte din echipa de întreținere a navei, însă informația rămânea destul de vagă, un nume pe o listă de personal. Nu obişnuia să ia masa cu ei. Discuția se învârti în jurul vortexului pe lângă care treceau şi a riscului de a fi prinşi de acesta. Derek răspundea într-o manieră rezervată, preocupat fiind mai mult de mâncarea pe care o tot învârtea în farfurie.

— …iar când ajungem pe stația Libra ne oprim pentru reparații, declară Adam. Karen pierduse începutul frazei, dar fu străbătută de un fior la auzul cuvântului „reparații". Din patru motoare doar două mai funcționau şi nici acelea la capacitate maximă, ceea ce provocase întârzierea şi abaterea de la ruta obişnuită.

— Douăzeci şi patru de ore vor fi de ajuns, spuse Derek cu o mică întârziere. Ochii îi fugiră la afişajul electronic de pe perete de parcă aştepta ceva.

— Căpitanul Marek este chemat pe puntea de comandă, anunță o voce rigidă, fără inflexiuni.

— Trebuie să plec, oftă Adam, uitându-se cu regret la mâncarea rămasă neconsumată. Ne vedem mai târziu, se ridică şi îşi sărută soția pe obraz. Nu, nu, rămâi, îi făcu semn lui Derek să-şi termine prânzul.

Karen nu îl scăpă din ochi până ce părăsi sala. Nemulțumirea amestecată cu un uşor sentiment de confuzie i se puteau citi pe față. Trebuiau să-şi

petreacă următoarele ore împreună. Ce se întâmplase?

— E mereu ocupat, îi spuse interlocutorului ca un fel de scuză.

— Riscurile meseriei, observă Derek.

Urmă o tăcere în care schimbară zâmbete jenate. Nu-i venea în minte niciun subiect despre care ar fi putut să vorbească. De obicei nu se confrunta cu astfel de probleme de comunicare, însă pe moment nu voia decât să-şi continue programul zilei. N-avea chef să țină nimănui companie. Rămase țintuită pe scaun, incapabilă să ia o inițiativă. Adam plecase cu zece minute mai devreme decât fusese planificat.

— Cum merge cursul de arte plastice?

Karen îl privi absentă şi abia când se uită insistent la ea realiză că o întrebase ceva.

— Ah, merge bine. Am câțiva studenți care promit. Având în vedere faptul că niciunul dintre aşa-zişii studenți nu depăşea vârsta de zece ani, era greu de spus cât era exagerare şi cât ținea de adevăr. Era mai mult o metodă de petrecere a timpului liber pentru copiii pasagerilor. După cursurile sofisticate de la universitate, lui Karen interacțiunea cu mințile mai tinere i se părea revigorantă. De fapt, următorul curs începe în câteva minute. Ar trebui să ajung în sală până nu îmi distrug toate exponatele, glumi cu jumătate de gură.

— Te conduc până la lift. Derek împinse tava la o parte şi se ridică la rândul său. Merg în aceeaşi direcție, schimbul meu începe la nivelul H.

Ca scuză era subțire, dar nu i se păru nimic ciudat, lifturile cele mai apropiate erau la capătul coridorului. Părăsiră sala împreună. Câțiva oameni trecură pe lângă ei fără să-i deranjeze. Era neobişnuit de linişte la popota ofițerilor.

Derek apăsă butoanele ca să cheme două lifturi. De acolo drumurile li se despărțeau, fiecare mergând la niveluri diferite. Când uşa primului lift se deschise, îi făcu semn să intre:

— Aminteşte-i lui Adam că ne întâlnim la ieşirea din schimb.

— Desigur…

Karen intră în cabină şi selectă destinația. Aşteptă ca uşile să se închidă, dar nu se întâmplă nimic. Apoi observă că le bloca Derek cu mâna.

— Da?

— Nimic…

Derek făcu un pas înapoi.

— Alertă de gradul trei în sectorul S4. Personalul autorizat să se prezinte la post. Alertă de gradul trei în sectorul S4…

— S4! Copiii sunt acolo! exclamă Karen, iar Derek se strecură în lift lângă ea.

Uşile se închiseră cu infinită încetineală, parcă protestând împotriva destinației alese. O clipă se temu că liftul s-ar putea să nu funcționeze, dar în cele din urmă porni. Fu un drum scurt, terminat cu o zguduitură la final. Mirosul de fum ajunse la ei înainte ca uşile să se deschidă din nou. De fapt, refuzară să se deschidă.

— Ce Dumnezeu se întâmplă? murmură Karen, aruncându-i priviri panicate lui Derek. Acesta era prea ocupat cu introducerea de coduri prin intermediul panoului de control de pe peretele liftului ca să-i răspundă.

— Alertă de gradul doi în sectoarele S5 şi S6! Personalul autorizat…

— Se extinde!

Derek îşi întoarse privirea spre ea tocmai când uşile se deschiseră cu un clic. Nu apucă să spună nimic pentru că deja o pornise alergând pe coridor spre sala în care trebuiau să fie copiii. Fumul era din ce în ce mai gros, dar nu se vedeau surse de foc. Micuța Leah îi întâmpină în prag, scâncind şi ştergându-şi nasul cu mâneca.

— Leah, unde sunt copiii? o întrebă Karen.

— I-a dus Angela în seră, se smiorcăi fetița şi fu întreruptă de un acces de tuse. A zis că e mai bun aerul acolo.

— Şi tu ce cauți atunci aici?

Karen o luă de mânuță să o ducă la ceilalți. Leah începu să plângă şi mai tare.

— N-am vrut să o las singură pe Sarah.

— Sarah? Unde e Sarah?

Cu o mână tremurândă, Leah arătă spre un stelaj de metal răsturnat. Pe jumătate ascuns sub exponatele împrăştiate pe toată podeaua se zărea un corp zăcând într-o poziție ciudată, iar Karen recunoscu de departe coama de păr blond a educatoarei tinere, care se ocupa de copii în schimbul de după-amiază. Vru să se ducă la ea, însă Derek o opri:

— Las-o… clătină încet din cap. Or să se ocupe de ea echipele de salvare.

Îl privi descumpănită. Stelajul era din metal, totuşi nu părea suficient de greu pentru ca două persoane să nu-l poată ridica. Mai făcu doi paşi spre Sarah, după care văzu că aceasta se uita fix cu privirea imobilă spre tavan.

— Sarah?

Derek clătină din nou din cap. Încăperea se zgudui şi o parte din perete fu catapultată până în capătul opus al camerei, lăsând la vedere cablurile şi

conductele camuflate în spatele panourilor viu colorate.

— Nu putem rămâne aici, îi spuse Derek.

— Sera! Karen o trase pe fetiță în direcția unei uşi care nu dădea în coridor, ci spre o altă sală. Leah mergea prea încet, aşa că o luă în brațe. Nu era grea.

Trecură prin alte două încăperi interconectate până să ajungă la seră, dar acolo dădură peste şi mai mult fum. Printre cei câțiva copaci, ierburi şi o mulțime de răsaduri nu văzură nici urmă de copii.

— Angela! strigă Karen.

— Aici! îi răspunse o voce înăbuşită.

Un cap ciufulit de băiat se ivi de după un trunchi de copac şi, agitându-şi mâinile, le făcu semn să se grăbească.

Copiii erau strânşi în jurul unei femei plinuțe, cu păr grizonat, care stătea rezemată de un banc de probă şi se ținea cu o mână de piept. Angela se ocupa de educația muzicală a copiilor cu înclinație în domeniu şi îşi ținea cursul în acelaşi timp cu al lui Karen. Din câte ştia aceasta, Angela nu suferea de vreo boală de inimă, dar poate că vârsta îşi spunea cuvântul.

— Mark, Izzy… Karen numără capetele prezente, în timp ce Derek se cramponă de cel mai apropiat panou de control disponibil. După două săptămâni petrecute pe navă ajunsese să îi cunoască pe toți copiii cel puțin din vedere. Păreau să fie toți acolo, cu excepția lui Billy, care era sechestrat la infirmerie din cauza unei toxiinfecții alimentare. Angela, eşti bine?

Femeia tuşi şi dădu din cap şi din mână, incapabilă să îi dea un răspuns coerent.

— Alarmă de gradul unul. Nivelul S a fost sigilat. Aşteptați intervenția echipelor de specialitate…

— Am pierdut al treilea motor, anunță Derek. Suntem oficial în derivă.

Şi încă prea departe ca să aibă vreo şansă să mai ajungă la destinație, realiză Karen. Doar câteva ore în plus şi un cargo ar fi putut să le iasă în întâmpinare la timp. Aşa nu ştia ce le rămânea de făcut. Încercă să ia legătura cu Adam, dar acesta o contactă primul.

— Karen! Unde eşti?

— Adam, sunt în seră cu Derek şi copiii. Ce se întâmplă?

— Abandonăm nava. Derek, du-i pe puntea secundară. Avem două navete pentru coborâtul pe planetă în care încap numai bine. Îmbarcă-i alături de un adult şi lansează-le. Am anunțat stația orbitală cea mai apropiată şi or să-i culeagă de pe drum. Sunt mai uşoare, or să ajungă la ele înainte de a fi

prinse de vortex.

— Am înțeles, căpitane. Suntem deja pe drum, spuse Derek. Cu un braț o sprijinea pe Angela, iar cu celălalt împingea doi copii să o ia înainte. Veniți după mine, le zise celorlalți.

— Luați-o pe cea mai scurtă cale, încerc să vă deschid drumul. Karen, mergi cu ei. Vorbim mai târziu!

— Bine, dar... Degeaba, legătura deja se întrerupsese. Luați-vă de mână doi câte doi şi mergeți în şir ordonat, îi instrui pe copii

— Repede, adăugă Derek.

Angela se mulțumi doar să dea din cap în semn de încurajare. Se deplasară pe cât de repede puteau de-a lungul coridoarelor. Era şi mai puțină lume ca mai înainte, iar lifturile nu mai funcționau. Codurile de acces deținute de Derek le permiteau însă de deschidă o serie de uşi încuiate sau chiar blocate. La unele trebui să încerce de mai multe ori şi o dată fură nevoiți să o ia înapoi, dar în cele din urmă ajunseră la navete. Erau staționate pe punte, ca două balene mari şi albe eşuate, şi de undeva apăruse un grup de oameni care se foiau în jurul lor neştiind ce să facă.

— Intrați, le spuse Derek copiilor şi o ajută pe Angela să păşească peste prag. Femeia se lăsă să cadă gâfâind într-unul din fotolii. Încă doi! Derek scoase capul pe uşă să cheme copiii ca să ocupe toate locurile. Gata, e plin! Dispăru înăuntru pentru o secundă, după care ieşi şi comandă uşa să se închidă. Ce aştepți?

Restul copiilor urcase în naveta de lângă ei, dar Karen stătea afară.

— Mai sunt câteva locuri libere, murmură ea.

— Aici! strigă Derek spre grupul de oameni de lângă celelalte navete. Patru! ceru el, dar se apropiară cinci.

— E în regulă, spuse Karen. Eu rămân...

— Ai auzit-o pe doamna, zise unul dintre bărbați şi încercă să îşi croiască drum pe lângă Derek, însă acesta îl opri.

— Este profesoara lor şi este mai bine pentru copii să fie cu cineva cunoscut.

— Or să fie în siguranță cu noi, promise bărbatul.

Derek refuză să se dea la o parte din drum.

— E soția căpitanului Marek.

— Şi ce-mi pasă mie că e soția...?

Un pumn primit în plină figură îl trimise la podea, aducându-l la tăcere.

— Derek! protestă Karen, şocată de explozia de violență.

Fu ignorată. Derek îl apela pe Adam.

— Căpitane, am încărcat navetele, raportă scurt, privind înapoi să nu se mai apropie cineva.

— Bine, ai permisiunea de lansare. Fă-o cât mai repede.

— Am înțeles, o privi lung pe Karen şi îi făcu semn din cap să urce.

— Adam! Karen stabili propria legătură. Unde eşti?

— În cală. Supraveghez îmbarcarea pasagerilor. N-ați plecat încă?

— Adam…

— Aici mai durează şi pierdeți timp prețios. După ce lansăm pasagerii închidem sistemele şi plecăm şi noi. Ne vedem la suprafață!

— Adam!

— Gata, Karen, interveni Derek. Treci înăuntru, oamenii aşteaptă.

— Nu înțelegi! izbucni disperată. Dacă plec acum n-am să-l mai văd niciodată!

— Ştiu, îi spuse blând Derek, aşezându-şi o mână pe umărul ei. Dar dacă nu termini simularea în viață, psihicul tău n-o să depăşească trauma cauzată de moarte. Ai să repeți ciclul ăsta la infinit şi n-o să-ți aducă decât şi mai multă durere.

— Cum…? şopti Karen.

Pereții se dezintegrară în jurul lor, apoi se formară la loc, dar imaginea de ansamblu rămase tremurată, culorile scurgându-se una în alta ca într-o acuarelă cu prea multă apă. Nici înainte nu fuseseră culorile standard, însă acum aducea şi mai mult a un cadru scos dintr-un tablou suprarealist.

Derek se uită neliniştit în jur.

— Se apropie finalul înregistrării. Trebuie să termini programul în mod normal. Nu mai poți face nimic pentru Adam. S-a terminat.

Cuvintele căzură cu greutatea unei ghilotine, iar Karen se clătină pe picioare. Imaginea se tulbură din nou şi o a două siluetă cu margini neclare se suprapuse peste Derek. De data aceasta imaginea nu se mai corectă. Dedublarea persistă, devenind tot mai pregnantă, în timp ce Karen simțea cum se dematerializează. Amintirile îi revenіră brusc şi ştiu dintr-o dată ce făcea acolo şi de ce.

— Du-te, Karen. E cel mai bine… îi spuse umbra.

— Şi tu?

— Inginerul-şef Derek Willey n-a supraviețuit vortexului. Dar eu am să te văd în partea cealaltă. Acum du-te.

Înfrântă, Karen intră în navetă şi se aşeză în locul rezervat. Copiii o

chemară pe nume, dar ea nu răspunse. Totul părea că se petrece la mare distanță. Văzură pe ecrane trapa deschizându-se şi navetele părăsind pe rând nava. Fură înconjurați de imensitatea spațiului cu stele pulsând în depărtate. Mult mai aproape erau vortexul într-o parte şi stația orbitală în cealaltă. Nava mamă rămase undeva în urmă, plutind în derivă spre vortexul care o atrăgea cu lăcomie. Naveta de salvare viră în direcția opusă. Dintr-o dată se făcu linişte. Stelele clipiră alertate, apoi căzu întunericul.

* * *

Oricât se strădui, Karen nu reuşi să înlăture perdeaua neagră care i se lăsase peste ochi. Până acum ar fi trebuit să se trezească sau să fie deja într-o comă profundă, aşa cum i se mai întâmplase înainte. Nu se aşteptase să fie conştientă înainte de terminarea efectivă a simulării, deşi o avertizaseră asupra tuturor riscurilor la care se expunea. Nu i se comunicase numărul exact de subiecți rămaşi blocați într-o buclă infinită, dar nu se îndoia că şi asta era posibil. Acum că exista posibilitatea să facă parte din puținele excepții, se văzu nevoită să îşi reconsidere părerea inițială. Deprivarea de simțuri nu era nici pe departe o chestiune plăcută.

N-ar fi putut spune cât timp trecuse, presupunea că nu prea mult, până observă o sclipire cu coada ochiului. Sclipirea se transformă în caractere, care formară cuvinte dispuse ordonat în rânduri lungi de text. Presupuse că erau un fel de instrucțiuni, linii de cod, deşi nu înțelegea nimic din ele. Una anume îi atrase atenția, pentru că se termina cu o cerere de tip da sau nu, iar după o scurtă întârziere apăru un da. Asta însemna că cineva cu putere de decizie accesa sistemul şi nu era doar un program care îşi rula mecanic rutinele.

— Alo? E cineva? întrebă cu voce ezitantă, sau i se păru că întreabă.

— Răbdare, termin imediat, îi răspunse o voce fără chip.

— Ce se întâmplă? Unde sunt?

— Programul s-a terminat, dar eşti încă conectată la aparate până curăț mizeria lăsată de toate simulările eşuate.

— Cine eşti?

— Doar cineva de la serviciul tehnic.

— Derek?

— Duncan.

— Ai intervenit în simularea mea.

— Mda… şi bine am făcut, altfel acum ai avea creierul prăjit şi noi ne-am

alege cu un proces de toată frumusețea.

— Credeam că nu aveți voie să o faceți. Trebuia să fie o experiență privată.

— Lasă că nici tu n-aveai voie să o repeți de atâtea ori după prima ratare, aşa că nu m-aş plânge dacă aş fi în locul tău.

Karen trase adânc aer în piept, conştientă că era doar o iluzie şi nu ducea lipsă de oxigen. Liniile albe de text care i se derulau în fața ochilor o amețeau.

— Sper că îți place să citeşti, chicoti vocea. Nu mai prinzi altă simulare nici cu dispensă specială de la preşedintele companiei. Ți-am scurtcircuitat receptorii activați de sistem. Poți să-ți iei adio de la e-vise.

— Mda, oricum nu prea funcționau cum trebuie, oftă Karen. O făcu însă mai mult cu lehamite decât regret.

— Nu-i aşa că ți-a fost mai uşor s-o spui de data asta? o întrebă vocea şi sună aproape veselă.

— Umm... parcă... Ce mi-ai făcut?

— Nimic. Trebuia să laşi simularea să se termine de la sine. Creierul are nevoie de finalitate, doar aşa poate merge mai departe.

— Dar n-a fost finalul obişnuit. Plecarea cu naveta nici măcar nu există în jurnal. Adam n-a reuşit să părăsească nava.

— Ah, da... acolo am improvizat puțin. Dar am trecut schimbările prin sistem şi n-ai simțit nicio diferență. N-o să lase sechele şi, oricum, copiii au supraviețuit.

Îi dăruise un sfârşit frumos, probabil cel mai optimist din toate variantele posibile. Karen ezită totuşi să-i mulțumească. Golul din piept amenința să se transforme într-o gaură neagră şi să o înghită cu totul. Îşi pierduse soțul, slujba, finanțele şi sănătatea îi fuseseră serios afectate şi, cu accesul la e-vise anulat, nu îi mai rămânea un țel clar în viață.

— Gata, am terminat. O să te trezeşti în câteva minute. Iar după aceea vreau să discutăm ceva despre culori şi texturi. Am o propunere care s-ar putea să te intereseze.

Întunericul se strânse în jurul ei ca o haină caldă şi moale, iar Karen îşi pierdu cunoştința. Programul se terminase.

* * *

Duncan se deconectă se la interfața virtuală şi deschise ochii. Luminile, deşi blânde, îl izbiră nemiloase transmițându-i pumnale luminoase prin creier.

Gemu şi se forţă să se îndrepte în fotoliu. Întoarcerea la realitate era întotdeauna dureroasă, motiv pentru care renunțase să se conecteze la sistem după sute de ore de petrecute în laborator, încercând să îmbunătățească experiența furnizată de e-vise. Cineva îi întinse un prosop umed şi îşi şterse fața transpirată cu el.

Inima îi bătea de parcă alergase un maraton de cincizeci de kilometri pe teren accidentat. Într-un fel, experiența prin care trecuse fusese chiar mai epuizantă.

Halatele albe se foiau în jurul celui de-al doilea fotoliu terapeutic prezent în încăpere, ignorându-l pe el cu desăvârşire. Profită de lipsa lor de atenţie ca să se debaraseze de firele şi senzorii la care era conectat. Joe stătea de pază lângă el şi îl ajută în tăcere. Rămase liniştit câteva clipe, aşteptând să-şi recapete forțele. În starea în care se găsea, se îndoia că se putea ține pe picioare.

— Apă? Cafea? întrebă Joe îndatoritor, dar Duncan clătină din cap.

Privea fix la chipul femeii adormite şi se arătă vizibil uşurat când aceasta deschise ochii cenuşii şi se uită confuză în jur. Privirea i se opri asupra lui Duncan şi un mic semn de recunoaştere îi trecu peste față. Duncan clătină uşor din cap. Buzele ei tremurară, în timp ce lacrimi începură să i se prelingă pe obraji.

— Doamnă Marek, cum vă simțiți? Sunteți bine? fu asaltată de întrebări din toate părțile.

Duncan se mulțumi să schițeze un zâmbet. Propunerea de colaborare putea să aştepte. Înainte de toate Karen avea nevoie de timp să-şi plângă soțul şi să accepte pierderea suferită. Părea să fie pe drumul cel bun.